

Debattpilotkurs #1

Fana folkehøgskule, 11. – 12. august 2021

9.00 – *Velkommen og norsk bakgrunn for kurset*

10.30 – *Om Frirummet*

- Presentasjon av det danske initiativet Frirummet
- Hva er problemet med den offentlige samtalen?
- Introduksjon til en ny debattmodell
- Spesielt fokus på konflikt/uenighetsmomentet
- Øvelse: Forbli i uenigheten

11.30 – LUNSJ

12.15 – *Fortsatt introduksjon til debattmodellen*

- Øvelse i nysgjerrighet

14.00 – *Planlegg din første friromsdebatt*

- Utfordringer
- "Jeg vil gjerne bli klokere på..." – Idédugnad på temaer

15.00 – PAUSE

15.30 – *fortsatt planlegging av første friromsdebatt*

16.00 – *Hjelp hverandre med debattplanlegging*

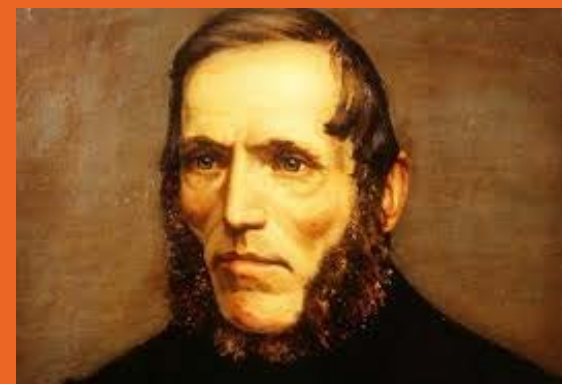
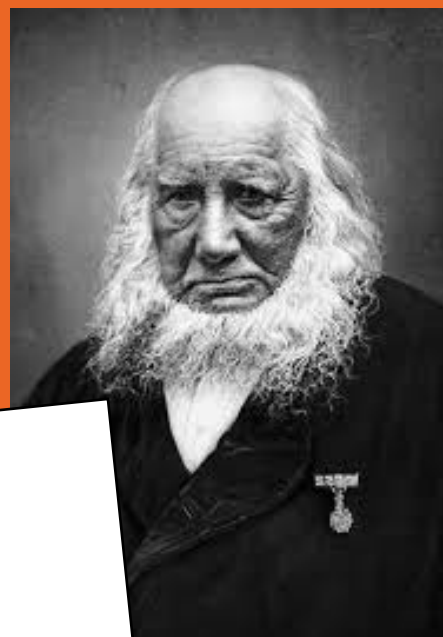
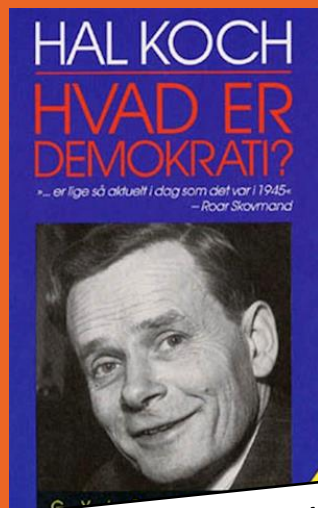
- Oppsummering i plenum

19.00 – *Middag*

- Meningsmatch og hygge med quiz og teatercafé

Program for dagen

De frie skoler i Danmark

HOVEDSIGTET

- Livoplysning
- Folkelig oplysning
- Demokratisk dannelse

Tilsvarende frilynt folkehøgskole i Norge

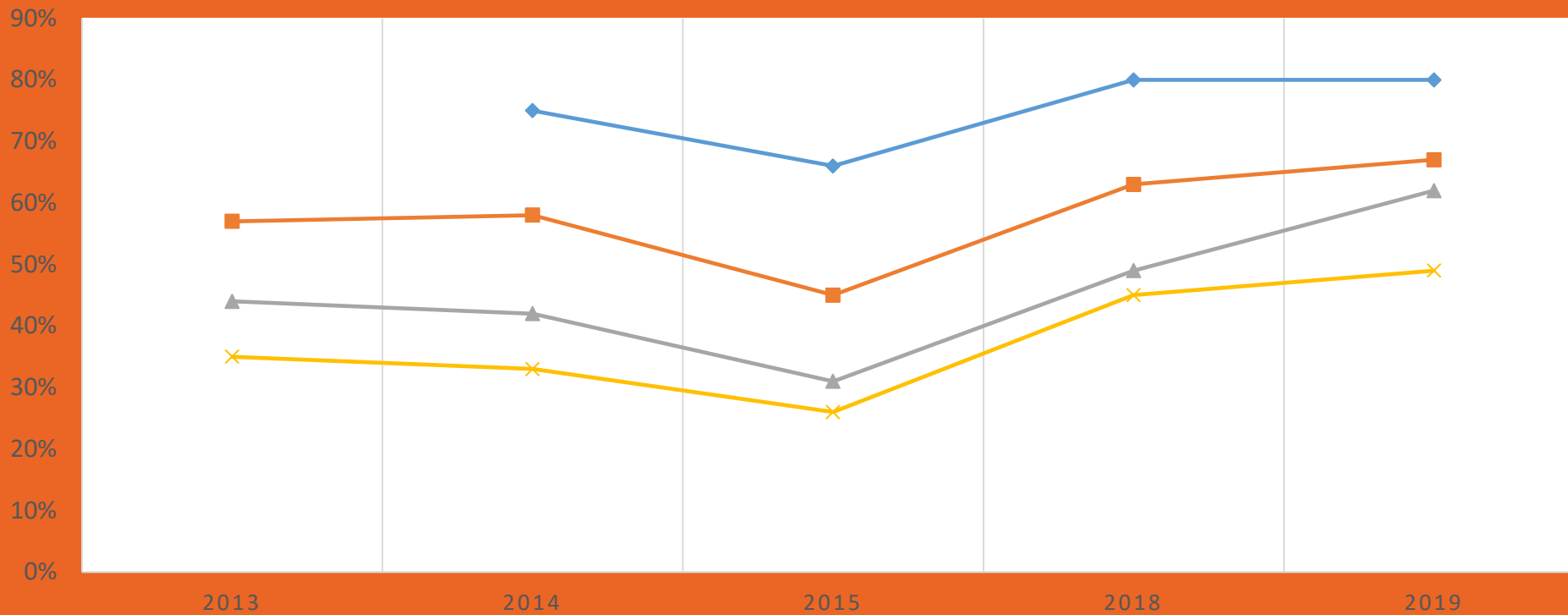
Friskoler, højskoler og efterskoler...

”Med vores DNA i de frie skoler ikke bare tror vi på et frit folkestyre – vi er også forpligtede på at kæmpe for det – og på at gentænke og forsvare det”

Demokratiske udfordringer (Danmark)

Demokratiet Folketinget Regeringen Politikerne

Andel af befolkningen,
som har tillid til
følgende grupper og
institutioner
(vil corona ændre
noget?)

Tillit til ulike institusjoner i Norge

NTB/Aftenposten 15.09.2020

Kommunal- og moderniseringsdepartementet, utarbeidet av Institutt for samfunnsforskning og NORCE Norwegian Research Center.:

Politikk | Nikolai Astrup

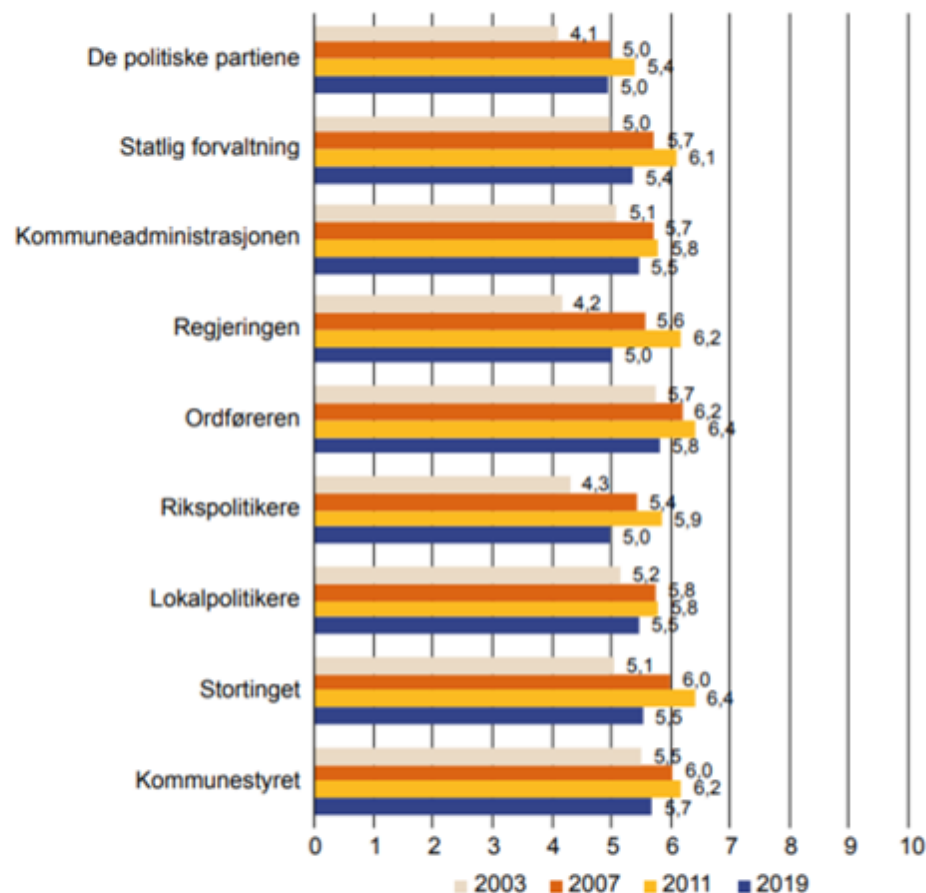
Fortsatt høy tillit til politikerne. Men de som hadde minst tillit før, har enda mindre nå.

Tilliten til politikerne og de politiske institusjonene er fortsatt høy i den norske befolkningen, men var i 2019 på sitt laveste nivå siden 2007.

Lokalvalgsundersøkelsen i 2011 og 2019 viser endring i den norske befolkningens gjennomsnittlige tillitsskår (1-10):

- Kommunestyret nedgang fra 6,29 til 5,82.
- Stortinget nedgang fra 6,33 til 5,55

Figur 3. Tillit til ulike institusjoner og aktører på en skala fra 0 til 10, der 0 betyr «ingen tillit» og 10 betyr «svært stor tillit». Gjennomsnitt

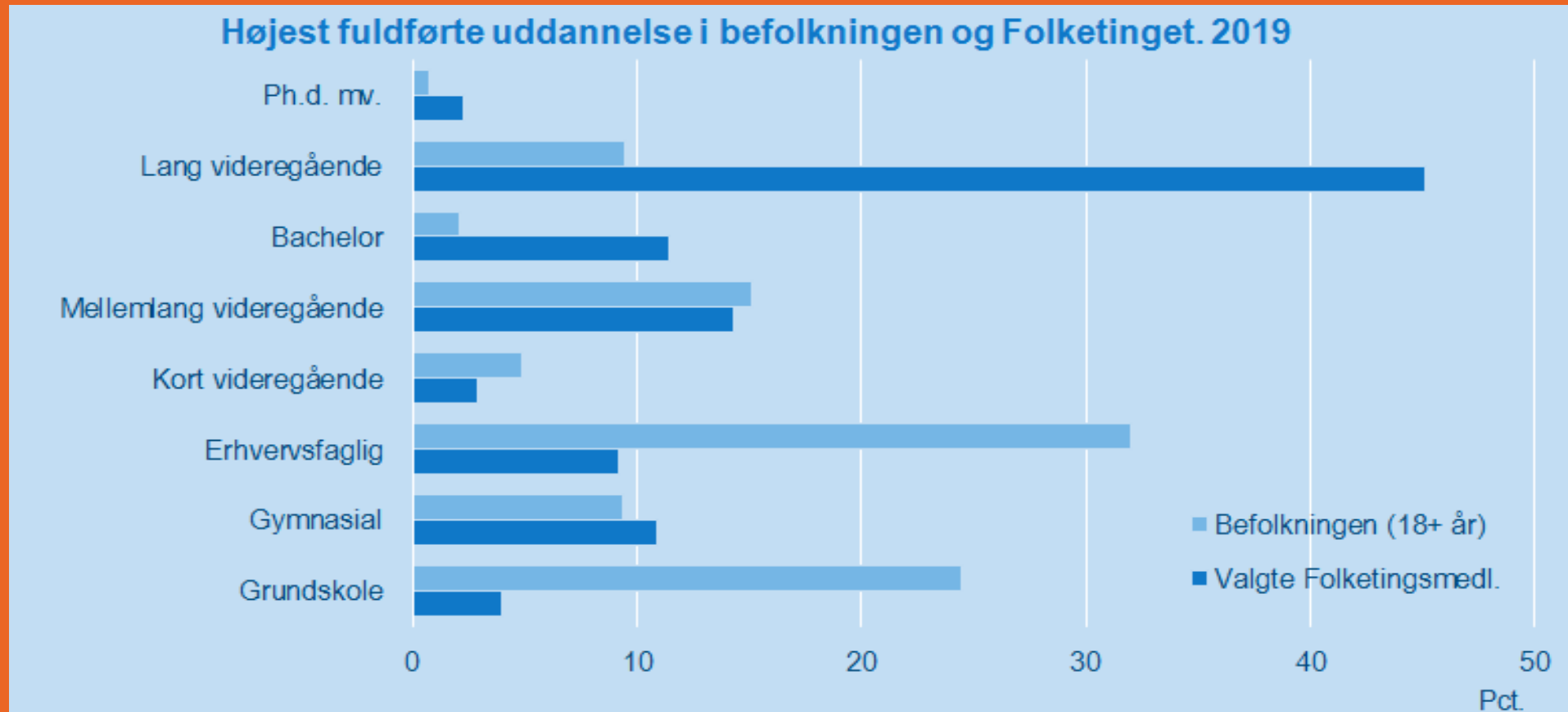
Gjennomsnitt på en skala fra 0 til 10, der 0 betyr «ingen tillit» og 10 betyr «svært stor tillit». 5 er midtkategori.

Kilde: Lokalvalgsundersøkelsene

Se tabell 10 for detaljer.

(Institutt for samfunnsforskning: Rapport 2020:6 Politisk tillit, lokaldemokrati og legitimitet)

Folkets Repræsentanter (Danmark)

Polariseringstendenser

"Når der er konflikt mellem partierne, vækkes folks partipolitiske identitet og kampgejst. Så følger man sit parti blindt og forsøger at rive modstanderens argumenter fra hinanden, uanset om argumenterne er svage eller stærke"

Rune Slothuus - professor, Institut for Statskundskab, Aarhus BSS

«Polariseringen i politikken tærer på tillit, øker konfliktnivået og gjør samarbeid på tvers av skillelinjer mer krevende. Hvorfor skjer det likevel? [..] Hva krever det av oss å velge den andre veien [..]?»

(Kronikk av Thomas Boe Hornburg (AP) i Aftenposten 18.3.2019)

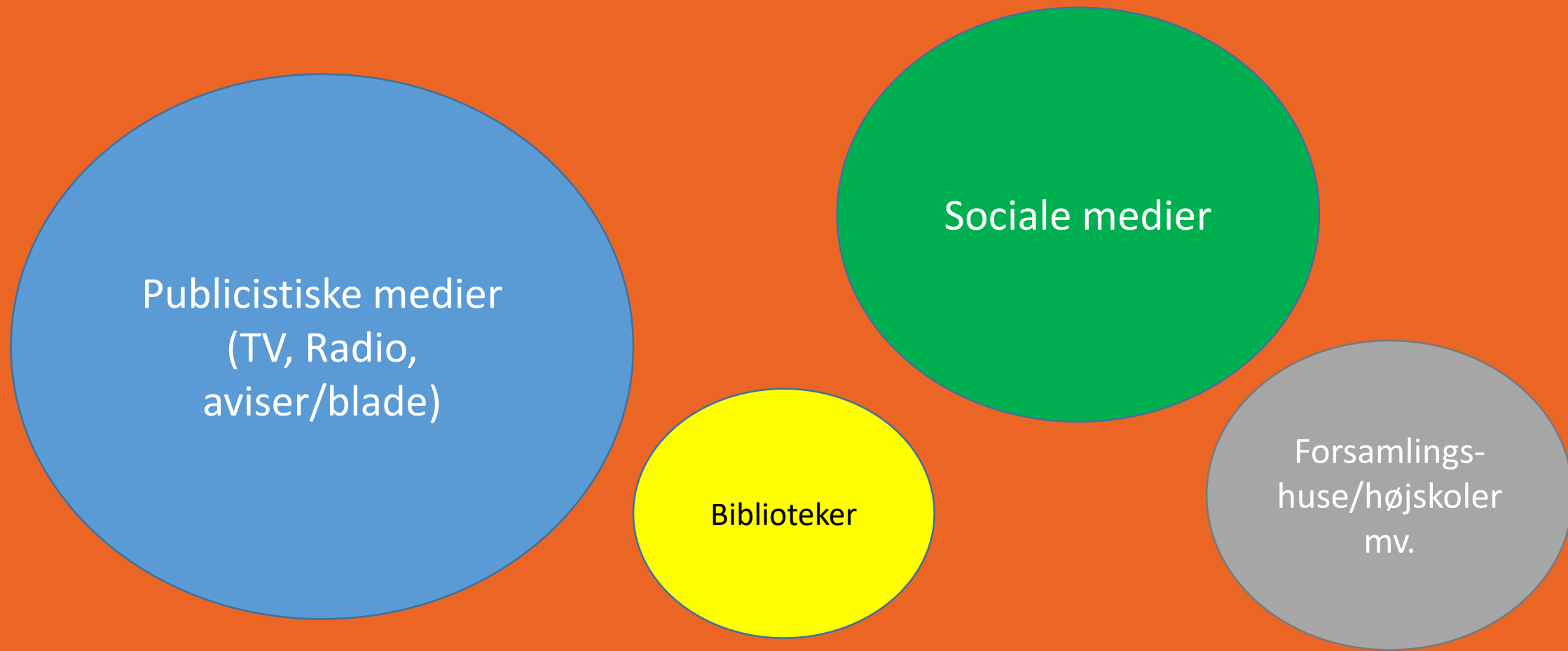
Det lokale demokrati

- Demokrati og politik bliver reduceret til Christiansborg (Stortinget) og "eliten", og ikke noget der foregår tæt på "mig".
- Unge har meget lav interesse for lokale forhold og følger ikke lokale medier.
- Lokale medier er økonomisk pressede pga. markant faldende pga. annonceudvikling.
- Negativ spiral

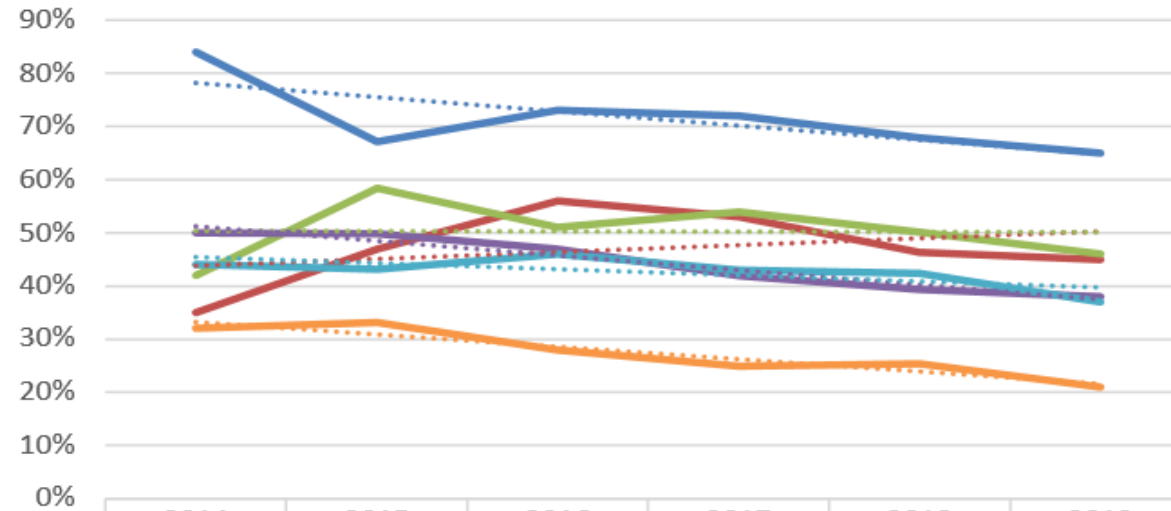

..når vi forbedrer samtalen styrker vi demokratiet

Hvor ER den offentlige samtale?

Brug af nyhedsmedietyper 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
TV	84%	67%	73%	72%	68%	65%
Sociale medier	35%	47%	56%	53%	46%	45%
Avisers nyhedssites online	42%	58%	51%	54%	50%	46%
Radio	50%	50%	47%	42%	39%	38%
TV-kanalers nyhedssites online	44%	43%	46%	43%	42%	37%
Trykte aviser	32%	33%	28%	25%	25%	21%

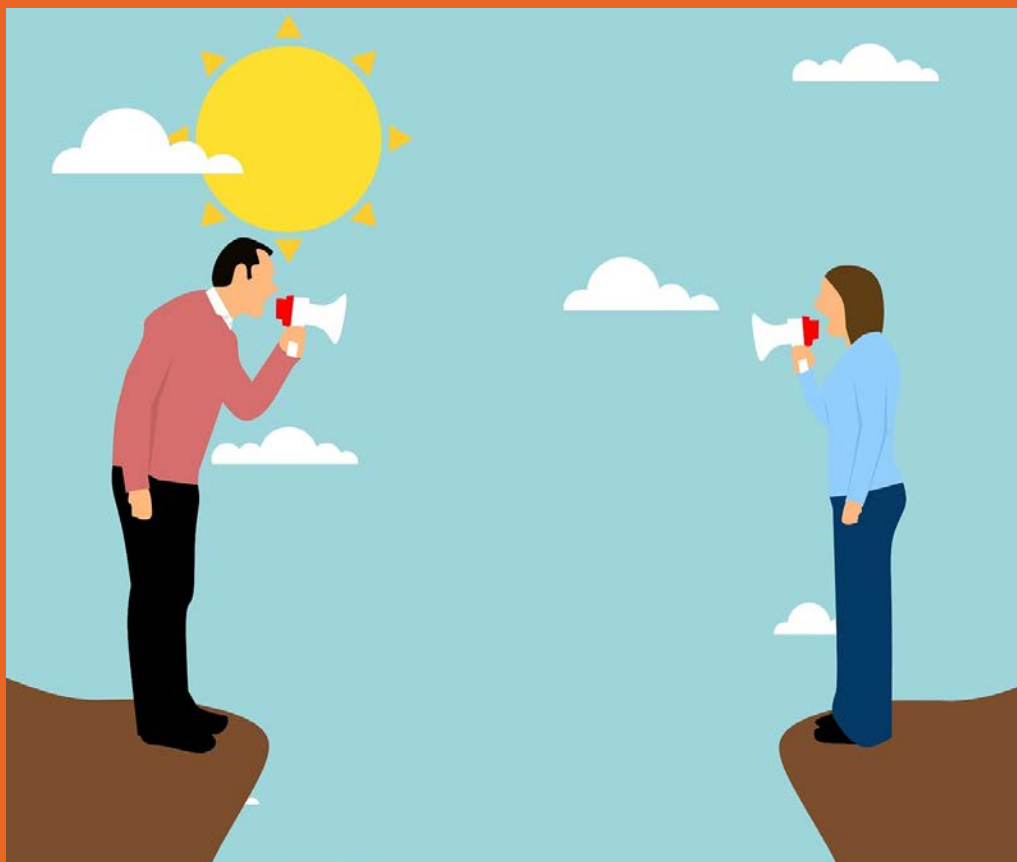
*Danskernes brug af
nyhedsmedier 2019
RUC*

*Tilsvarende udviklingstrekk
i Norge.*

Figur 4 Q3. Hvilke, om nogen, af følgende har du brugt som kilde til nyheder i den seneste uge?

Den offentlige debat

Hvor er deltagerne?

Væsentlige debatter bliver til Konfliktunderholdning

forskning.no Kultur Helse Miljø Samfunn Teknologi Naturvitnen Podcast Nyhetsbrev +

Velgerne misliker at politikere angriper hverandre. Her er Jonas Gahr Støre (Ap) og Siv Jensen (Frp) under valgkampen ved forrige valg i 2017. (Foto: Vidar Ruud/NTB Scanpix).

Velgerne er svært negative til valgdebattene på TV

En av tre mener partilederdebattene er en viktig del av valgkampen. Men seerne synes valgdebattene er for preget av krangling og avbrytelser. Ekspert på politisk kommunikasjon er kritisk til tidspunktet studien ble foretatt.

Anne Lise Stranden
JOURNALIST

Mandag 02. september 2019 - 04:31

- *Ingen lytter*
- *Mest plads til de skarpe stemmer*
- *Vi leder efter vindere og tabere*
- *Politisk debat virker (er) indstuderet*
- *Fokus på konflikt fremfor argument*
- ***Bliver vi klogere???***

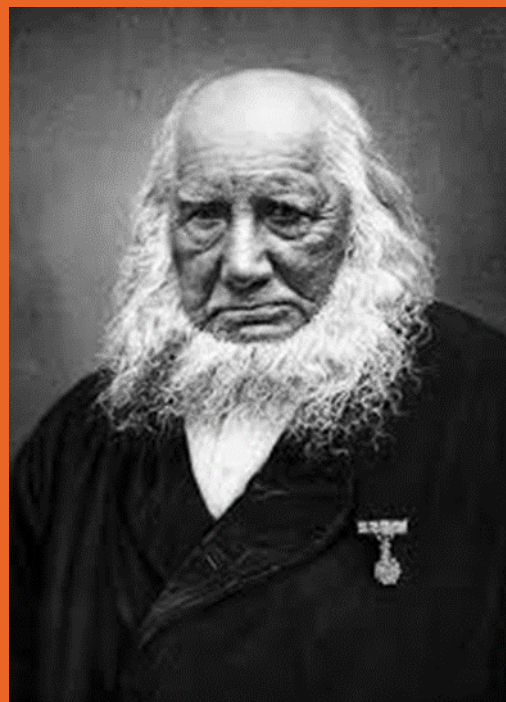

- Gøre os alle sammen klogere og danne til kompleksitet
- Lære at være i uenighed og konflikt
- Øge den politiske tillid

Gruppearbeid (3 og 3)

Hvorfor er det viktig at vi har tillit til våre folkevalgte?

Udvikling af en ny debatmodel

Konflikten KAN gøre os klogere

Prinsipper for Frirumsdebatten

- UDGANGSPUNKTET ER ALTID EN KONFLIKT/UENIGHED
- HÅRDE VED PROBLEMET, RESPEKTFULDE OVERFOR HINANDEN
- DE FREMMØDTE (DELTAGERE) SKAL INVOLVERES
- FRIHED TIL AT VÆRE UENIG UDEN AT BLIVE UVENNER
- FRIHED TIL AT ARGUMENTERE, LYTTE OG BLIVE LYTTET TIL
- FRIHED TIL AT ANERKENDE ANDRE HOLDNINGER, SYNSPUNKTER OG VÆRDIER END DEM, DU SELV STÅR FOR
- FRIHED TIL AT TVIVLE, BLIVE KLOGERE OG ÆNDRE MENING

RUNDE 1: FRONTER

Konfliktens centrale uenigheder tegnes tydeligt op. I stedet for at gemme konflikten væk skal vi åbne den op og turde anerkende den.

RUNDE 2: REFLEKSIONER

Debattørerne forholder sig til modpartens argumenter, konfliktens dilemmaer og egen tvivl.

RUNDE 3: INITIATIV

Deltagere og Debattører bringer med konkrete ideer og initiativer, som kan bringe os videre.

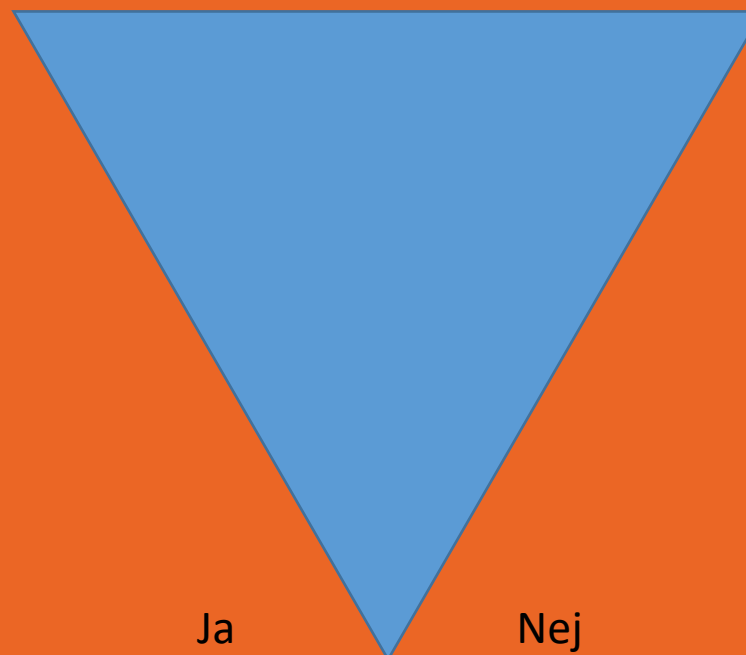
Runde 1: Fronter

- Hvad er problemet?
 - Hvori består konflikten?
 - Hvor er Debattørerne uenige?
-
- Debattørerne argumenterer
 - **Deltagerne** bidrager med andre argumenter

Fronter *(tragten)*

Tema

(Skal vi hæve prisen på cigaretter)

Nuancer

Skaber det social ulighed, når vi ved at det er mennesker med lavest indkomst, som ryger mest?

Er det ikke menneskers eget frie valg om de vil ryge. Hvorfor skal staten bestemme, hvad cigaretter skal koste?

Kompleksitet

Staten mister mange millioner i afgifter, fordi en masse vil køre over grænsen og købe cigaretter

Vi ved fra fx Norge, at hvis man sætter prisen markant op, så er det helt sikkert at færre unge vil begynde at ryge.

ØVELSE: BLIV I UENIGHETEN

Holdningsbarometer

JA

NEJ

LUNSJ

RUNDE 1: FRONTER

Konfliktens centrale
uensigheder tegnes tydeligt op.
I stedet for at gemme konflikten
væk skal vi åbne den op og
turde anerkende den.

RUNDE 2: REFLEKSIONER

Debattørerne forholder
sig til modpartens
argumenter, konfliktens
dilemmaer og egen tvivl.

RUNDE 3: INITIATIV

Debatteftertagere og Debattører
præsenterer med konkrete ideer
og initiativer, som kan
bringe os videre.

Runde 2: Refleksjoner

- Det personlige spørsmål
 - Hva er modpartens sterkeste argument?
 - Hvor er der dilemmaer?
 - Hvor kan du selv være i tvil?
-
- Debattørerne reflekterer
 - Deltagerne lytter

Refleksjoner

Det personlige spørsmål

- *Viser lidt af mennesket (ikke repræsentanten)*
- *Ikke terapi*
- *Vi har lettere ved at lytte til et menneske.*
- *Vores parader sænkes lidt og tilliden øges*
-

RUNDE 1: FRONTER

Konfliktens centrale
uensigeligheder tegnes tydeligt op.
I stedet for at gemme konflikten
væk skal vi åbne den op og
turde anerkende den.

RUNDE 2: REFLEKSIONER

Debattørerne forholder
sig til modpartens
argumenter, konflikter
dilemmaer og egen tvivl.

RUNDE 3: INITIATIV

Deltagere og Debattører
bidrager med konkrete ideer
og initiativer, som kan
bringe os videre.

Runde 3: Initiativer

- Hvilke råd vil I give debattørerne?
 - Hvilke initiativer mener I, der bør tages?
 - Er der initiativer, som I selv kan og vil gøre?
-
- **Deltagerne** kommer med forslag til initiativer
 - **Debattørerne** forholder sig til forslagene og kommer selv med forslag

Deltagernes rolle (ingen spørsmål)

Debatpilotens rolle

- Skabe klarhed over formålet med debatten
- Holde struktur (bl.a. tid)
- Styre debatten (holde rummet "frit")
- Involvere deltagerne
- Være nysgerrig (uden forudindtagelser)
- Turde lytte

Øvelse i nysgjerrighet

Udfordringer i forhold til at få lavet en debat?

- *Det store WHY?*
 - *Herunder at turde tage "konflikten"*
- *Tid* *(er det løsrevet fra mit øvrige job?)*
- *Viden* *(hvor meget skal jeg vide om temaet?)*
- *Hvordan henvender jeg mig?* *(politikere, samarbejdspartnere, (sociale) medier)*
- *Nervøsitet* *(er jeg en dygtig nok debatpilot?)*

BRAINSTORM:

Jeg vil gerne blive klogere på...

BENSPÆND:

*Det skal være et emne, som
indeholder en konflikt*

Planlæg din første debat

Overvej særligt

- Vælg et tema (evt. KV21?)
- Find fronten (husk tragten)
- Find det personlige spørgsmål
- Hvordan vi du facilitere initiativrunden (hvordan vil I sætte den i gang og hvad vil I gøre herefter)

VEJEN TIL FRIRUMSDEBATTEN	
1. Vælg et tema	Brainstorm over potentielle emner. Det skal gerne både være aktuelt, relevant og være præget af stærke holdninger.
2. Træk fronterne op	Find frem til debattens mest oplagte fronter og skærp dem med tragtmøllen.
3. Udvælg Debattører, sted og dato	Undersøg hvilke Debattører, der ville være relevante at have med. Find gerne flere, hvis nu din førsteprioritet ikke kan. Hav tid og sted klar, inden du inviterer. Mandag er ofte en god dag for folketingspolitikere.
4. Inviter Debattørerne	Kontakt og inviter Debattørerne via e-mail i første omgang. Følg eventuelt op med et telefonopkald, hvis du ikke får svar.
5. Inviter Deltagerne	Inviter Deltagere til din debat. Stedet for debattens afholdelse vil typisk gerne hjælpe. Desuden giver Frirummet også gerne en hånd.
6. Promover debatten	Skab opmærksomhed omkring debatten. Det kan fx være via SoMe, eller du kan tage kontakt til lokale nyhedsmedier.
7. Lav et manuskript	Udarbejd et manuskript, du kan støtte dig til, når du afvikler debatten. Frirummet sender gerne et eksempel til inspiration.
8. Henvend dig til Debattørerne	Sæt en telefonsamtale med hver Debattør i stand, hvor du fortæller om debatformaten og sikrer, at fronterne er på plads. Her kan du også danne dig et klarere indtryk af, hvad Debattørerne vil lægge vægt på.
9. Det praktiske	Få de praktiske opgaver ifm. debatten på plads. Sæt stole frem, hæng plakater op, klargør mikrofon og højtalere, lysætning osv.
10. Afhold debatten	Du er nu klar til at afholde din Frirumsdebat. Tag Debatpilot-kasketten på og spred dine vinger - Go' tur!

Idéer til Frirumsdebat

Dato	
Tidspunkt	
Sted	
Tema	
Front	
Debattører	
Deltagere	
Medier	
Partnere	

9.00 – Oppsummering av dag 1 og debattplanleggingen

10.00 – Den demokratiske konflikt

10.45 – Trening i å lede en *friromsdebatt*

- med utgangspunkt i de tre rundene
- Fokus på spørreteknikker, aktiv lytting, oppsummeringer, avbrytelser og fasilitering
- Hvordan forbereder ”den late journalisten” seg?

11.30 – LUNSJ

12.15 – Fortsatt trening i å lede en *friromsdebatt*

- Det personlige spørsmålet
- Initiativrunden og hvordan takle ”de irriterende deltakernes irriterende bemerkninger”..

15.00 – PAUSE

15.30 – Testdebatt gjennomføres

17.00 – Veien videre – Bobler og bevis

- Gratulerer som debattpilot (felles fotografering)

17.30 – Vel hjem

Program for dagen